

Täysistunto

Keskiviikko 23.2.2022 klo 13.59—21.12

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta

Hallituksen esitys HE 182/2021 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 1/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on puolustusvaliokunnan mietintö PuVM 1/2022 vp. Nyt päätehtään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Könttä.

Keskustelu

19.11 **Joonas Könttä kesk:** Arvoisa puhemies! Tämä laki naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta tekee tällaisen kokonaiskorjauksen voimassa olevaan lakiin, joka alun perin siis vuonna 95 hyväksyttiin. Sitä on sen jälkeen korjattu osissa, ja nyt tätä kokonaisuutta tarkasteltiin, ja tämä mietintö puolustusvaliokunnassa oli yksimielinen. On koko ajan tehty töitä sekä Puolustusvoimissa että yhteiskunnassa laajemminkin sen puolesta, että yhä useampi nainen hakeutuisi asepalvelukseen, ja tätä työtä jatketaan myös tulevaisuudessa.

Edustaja Kanervan johtama asevelvollisuutta uudistava komitea sai viime vuonna päätökseen työnsä, jossa erityinen huomio oli siinä, kuinka suomalaista varusmiespalvelukseen pohjautuvaa asevelvollisuusjärjestelmää uudistetaan, ja tässä komitean työssä korostui se, kuinka saisimme yhä enemmän naisia suorittamaan asepalveluksen ja kuinka tekisimme nykyisestä järjestelmästä entistä oikeudenmukaisemman, entistä paremmin Suomen tarpeita palvelevan kokonaisuuden, ja siinä muun muassa ensiaskelena, jota nyt lähdetään jo suunnittelemaan ja toivottavasti toteuttamaan hyvin nopeasti, on kutsuntojen ulottaminen niin miehille kuin naisille yhtä lailla. Se tarkoittaa siis sitä, että kun tämä laki kokonaisuus, alun perin siis vuodelta 95, on tullut tähän päivään, niin jo nyt katsomme myös eteenpäin, miten asevelvollisuutta voitaisiin uudistaa ja miten turvataan suomalainen hyvä perinne siitä, että meillä Puolustusvoimat ja maanpuolustaminen nojaa yleiseen asepalvelukseen.

On myös erittäin tärkeää, että katsomme edelleen, mitä esteitä meillä on tällä hetkellä varusmiespalveluksessa naisten osalta ja kuinka teemme siitä entistä tasapuolisempaa ja tasa-arvoisempaa, ja vaikka tämä kyseessä oleva laki nyt on tällainen useita lakeja yhteen nivova ja kokonaisuutta korjaava kokonaisuus, niin on tärkeää, että jatkamme tätä työtä, jotta jatkossa meillä asepalvelus on entistä tasapuolisempi ja jotta asepalvelus entistä paremmin palvelee yhteiskuntamme tarpeita.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Risikko.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 14/2022 vp

19.13 **Paula Risikko kok:** Arvoisa puhemies! Edustaja Könttä piti tuossa hyvän esityksen tästä, mistä tässä on kysymys, ja totean vain omasta puolestani, että on erittäin hyvä, että tämä laki naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta käy nyt läpi niitä ongelmia, mitä siinä lainsäädännössä on ollut, ja pyrkii poistamaan niitä — ja hyvä niin.

Tässä viitattiin edustaja Köntän puheenvuorossa myöskin edustaja Kanervan johtamaan komiteaan, jossa nimenomaan tavoitteena oli se, että tätä maanpuolustustahtoa ja yleensä tällaista monipuolista näkökulmaa maanpuolustuksesta ylläpidettäisiin esimerkiksi siten, että kutsunnat ulotettaisiin koko ikäluokalle eli sekä naisille että miehille. Totean vain tässä sivuhairahduksena, että siinä pitää olla sitten niitä resursseja, ja pitää muistaa, että se syrjäytyminen ei esty ja poistu ainoastaan sillä, että meillä on kutsunnat kaikille ikäluokille, ja sitten pitää erottaa se, mitkä ovat asevelvollisuuteen liittyvät kutsunnat ja mikä on muuta syrjäytymisen ehkäisytointia, millä perustellaan niitä koko ikäluokan kutsuntoja. Ja sitten murehdin sitä, että Puolustusvoimilta ei pysty yksin tätä resurssia saamaan, koska heillä ei sitä ole.

Mutta kaiken kaikkiaan näin Naisten Valmiusliiton puheenjohtajana totean, että on erinomaisen hyvä, että puhutaan myöskin naisten asevelvollisuudesta. Vaikka meidän Naisten Valmiusliitto ei ole sitä mieltä, että sitä muutettaisiin millään lailla pakolliseksi, niin olemme kuitenkin sitä mieltä, että on hyvä kehittää vapaaehtoista asepalvelusta, ja tämä laki eräällä lailla tukee sitten sitä, että se tuo paremmaksi lainsäädännön taustan tälle toiminnalle. Ja ainakin se, mitä itse tiedän heitä, jotka ovat tällaisen vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneet, niin he ovat kyllä saaneet siitä paljon sellaista johtamisosaamista, ja itse olen aina sanonut sitä, että enemmänkin pitäisi hyväksilukea jatkokoulutuksissa asevelvollisuuden suorittaneiden nuorten osaamista. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 182/2021 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsitteleminen päättyi.